AMERIKANSKI SLOVENEC

American In Spirit; Foreign In Language Only
Best advertising medium to reach a quarter million Slovenians in the United States. Rates on request

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo D. S. D.

Organ of the Best Element of Americanized Slovenians. It covers News and Contains Matters of Special Importance to Them Not Found Elsewhere

ŠTEVILKA 81. JOLIET, ILLINOIS, 3. SEPTEMBRA 1918. LETNIK XXVII.

Zavezniki gredo naprej in naprej.

Prodrli prek reke Somme, zavzeli Noyon, Peronne in druge važne večje kraje.

NEMŠKI ODPOR RAZTREŠČEN.

Rim in Dunaj poročata nekaj uspehov na laški fronti.

ZAPADNA FRONTA.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, as required by the act of October 6 1917

Francozi zavzeli Noyon.

Pariz, 29. avg. — Ko so Francozi zavzeli Noyon v ljutem bojevanju danes, so prodirali dalje in so se zdaj ustanovili na južnih slemenih Mont-St. Simenona, več nego miljo proti vzhodu, kakor naznanja vojni urad. Zavzeli so tudi Landrimot in Morlincourt ter prekoračili reko Ailette na več točkah.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Napredovali 12 milj.

Pariz, 29. avg. (zvečer). — Nekateri oddelki armad generala Debeneya in generala Humberta severno od reke Oiše so včeraj napredovali več nego dvanajst milj, kaokr poroča "Intransigeant."

Časopis potrjuje poročilo, da so francoske čete prodrle do Hama in pristavlja, da ni videti mogoče, da bi Nemci bili zmožni obdržati Guiscard dalje časa. Guiscard je ob veliki cesti sredi med Noyonom in Hamom.

Nemci izgubili tri vlake.

Nemci so izgubili tri popolne municijske vlake v Breuilu, pet milj zapadno od Hama, v svojem naglem umikanju.

Dejanska zasedba vasi Ha in se prejkone zavleče, ker zapuščajo umikajoči se Nemci vse razvaline napolnjene s strupenim plinom.

Kraj Breuil, kjer so bili uplenjeni nemški municijski vlaki, je ob Canal du- Nordu.

V Champeinski hosti, Ercheu in drugih točkah na črti južno od Nesla, kjer je sovražnik poizkušal ustaviti francosko prodiranje proti vzhodu, pravi "Liberte," so se nemške zadnje straže bojevale do zadnjega moža in se niso dale ujeti.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, as reuqired by the act of October 6, 1917

Britanci gredo naprej.

London, 29. avg. — o so Britanci zavzeli Bapaume, eno glavnih središč ob veliki cesti v severni Pikardiji, so danes osvojili Les Boeufs in Morval, po zadnjih nocojšnjih novicah z bojne fronte.

Mesto Combles, važna železniška točka severozapadno od Peronne, je dejansko obkoljena. Britanske čete so v zapadnih predkrajih Maurepasa, poldrugo miljo od Comblesa, dočim so patrole prodrle v Les Boeufs, dve milji severno, in Mirval, poldrugo miljo severovzhodno.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, as reuqired by the act of October 6, 1917

Američani prodirajo.

Z ameriško armado na Francoskem, 29. avg. (Po Assciated Press.) — Pozno danes popoldne so Američani obdržavali postojanke v bojni liniji v Soissonškem okrožju raztegajoče se v severni smeri od kraja Chavigny.

Z ameriško armado na Francoskem, 29. avg. (Po Associated Press.) — Spramljani po flotiji tankov in pod okriljem močnega topniškega streljanja, so Američani davi udarili proti nemškim linijam, ki so se počasi in nejevoljno umikale prek visoke planote Javigny. Malo pod jetje, katero so včeraj izvedli Francozi in Američani, je bilo samo priprava za napad, ki se je začel ob 7. uri davi. Linija je bila zrahljena včeraj, ali odločne prizadeve za prodiranje ni bilo v večji meri.

Streljanje se ne nadaljevalo vso noč na obeh straneh, nemški topovi so bili posebno delavni.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Zavzeli dve vasi.

Pariz, 30. avg. — Severno od Soissonsa, kjer se bojujejo Američani in Francozi, sta bili zavzeti vasi Chavigny in Cuffies in zavezniška linija je napredovala do zapadne strani kraja Croury, po nocoj izdanem uradnem naznanilu.

Severozapadno od Noyona so Francozi prekoračili Canal du Nord pri krajih Gatigny in Beaurains.

Osvojili Grič 159.

London, 30. avg., 7: 30 zv. (Po Associated Press. — Severno od Soissonsa so francoske in ameriške čete danes zavzele Grič 159 in sedaj obdržujejo vse višavje med Soisonsom in Leury, po nocoj prejeti brzojavki z bojne fronte.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, as reuqired by the act of October 6, 1917

Feldmaršal Haig poroča.

London, 30. avg. — "Vzhodno in severovzhodno od Bapauma se naša podjetja nadaljujejo zadovoljno, vkljub po večanemu sovražnemu odporu," pravi nocojšnje uradno naznanilo iz glavnega stana feldmaršala Haiga na Francoskem. "Trdo bojevanje je bilo na večjem delu fronte in sovražnik je podjel štev ilne ljute protinapade.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, as required by the act of October 6 1917

Berlinsko poročilo.

Berlin, prek Londona, 30. avg. — 'Veliki britanski napadi na široki fronti severovzhodno od Arrasa so se izjalovili," pravi nocojšnje uradno naznanilo iz velikega glavnega stana. "Bili so krajevni spopadi severovzhodno od Noyona in ob reki Ailette."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, as required by the act of October 6 1917

Prekoračili Hindenburgovo linijo.

London, 20. avg., 7: 30 zv. (Po Associated Press.)— Četefeld maršala Haiga so danes prekoračile Hindenburgovo linijo južno od Bullecourta.

V lyškem umolu v Flandriji so Britanci baje zavzeli Noote Boon, tri milje južno od Bailleula. Nemci so se umeknili iz mesta Bailleula.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Pritiskajo naprej.

Z britanskimi četami na Francoskem, 30. avg., 9. zv. (Po Associated Press.) — Britanske armade so si danes zopet pribojevale svojo pot naprej ob vsej liniji.

Prav ljuto bojevanje je bilo skoro povsod med krajema Somme in Scarpe, in pod silo ponovnih udarcev, izvrševanih s strojno natančnostjo, je bil sovražnik prisiljen, opustiti še več postojank po vaseh in velike kose ozemlja.

Prek reke Somme.

Zopet so Nemci utrepli strašnih izgub. Britanci so osvobodili vso deželo južno in zapadno od reke Somme; zadnji Nemci so bili pognani za reko davi. Pa niti tem sovražnik ne najde počitka, kajti Britanci so prekoračili reko na najmanj enem mestu južno od Chapelletta.

Od Peronna proti jugu mečejo najprej britanski kanoni in potem francoski topovi velike in male izstrelke na drugo stran reke.

Ravno severno od reke Somme, ko se obrne proti zapadu pri Peronnu, so Britanci zevzeli Clery in pritiskajo proti Peronnu.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Zavzeli Mont St. Quentin.

London, 31. avg. — Pri zavzetju Motn-St. Quentina, severno od Peronna, in Feuillecourta so Britanci ujeli več nego 1,500 Nemcev, kakor poroča nocoj feldmaršal Haig. Britanske izgube so bile majhne.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, as required by the act of October 6 1917

Skupno število ujetnikov.

Pariz, 2. sept. — Aliirske čete na zapdni fronti so ujele skupaj 128,302 Nemca, vštevši 2,674 častnikov, od 15. julija do 31. avgusta, je bilo danes uradno naznanjeno. V isti dobi je bilo uplenjenih 2,069 topov, 1,734 minometovin 13,783 strojnih pušek.

Na francoski fronti je bilo ujetih 75,900 Nemcev in uplenjenih 700 topov po Francozih izza 18. julija, je naznanjeno.

LAŠKA FRONTA.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917

Avstrijski napadi odbiti.

Rim, 29. avg. — Odbitje avstrijskih napadov v več odsekih laške fronte je izpopolnil vojni urad danes.

"V Conci-dolini je sovražnik po silnem pogubonosnem streljanju napadel, a so ga zaustavile s streljanju naše prednje straže, ki so podjele protinapad, pognale nazaj svoje napadnike. jim prizadele izgub in ujele nekaj mož," pravi naznanilo.

"Na severnih slemenih Altissima in severno od Col-del-Rossa so bili sovražni pozvedovalni oddelki napadeni in razkropljeni po naših patrolah.

"Ob fronti zbrano topništvo je neprestano obstreljevalo sovražno frontno linijo in nadaljevalo sovražnikove zveze."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Rim poroča uspehe.

Rim, 30. avg. — Topniško bojevanje in napadna podjetja je naznanil danes laški vojni urad.

"V pogorskih odsekih in ob Piavi je bilo nadlegujoče topniško bojevanje", pravi nanznanilo.

"V gornji Zebru-dolini na desnem bregu Adže ter v okrožjih Vallarse, Col-del-Rossa in Grappe je sovražnik poskušal napade in presenečenja, a je bil zaustavljen povsod in prepoden.

"Južno od Asiaga so Britanci prodrli v sovražnikove linije in dovedli nazaj ujetnikov.

"V Vezzonski krnici so bile kolibe bombardovane in kolone obstreljevane strojnimi puškami. Dva sovražna zrakoplova sta bila zbita."

In Dunaj tudi.

Dunaj, prek Londona, 30. avg. — Povečano delavnost ob znatnem delu laške fronte je naznanil avstrijski vojni urad danes.

"Južno od Morija je naša konjica presenetila neko sovražnikovo opirališče in ujela posadko," pravi naznanilo.

"V Concelski dolini so bile naše naskočne čete uspešne. Na visoki planoti Sette Communi je bilo bojevanje poživljeno. Blizu Asiage in severno od Col-del-Rossa so bili sovražnikovi napadi od biti po našem streljanju in naših protinapadih.

"Včeraj zjutraj je bila železniška postaja Monte Belluno napadena s petdesetimi bombami."

ALBANSKA FRONTA.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, as required by the act of October 6 1917

Izguba Berata potrjena.

London, 29. avg. — Avstrijska ofenziva na Balkanu, ki se je začela okoli dne 22. avgusta, je bila najprej odbita, ali Italijani so končno umeknili svojo linijo v Malokastro, Cafaglavo, Cafo in Cafaglumako, je bilo doznano danes. Francozi so umeknili svoje levo krilo v skladnost z Italijani.

Italijanska linija je sedaj pet milj južno od Berata. Smatrano je važno, da Italijani obdržujejo Malokastro, ki nadvladuje Valonsko luko.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Češki mornarji se uprli.

Washington, D. C., 30. avg. — Češkoslovaški mornarji na avstro-ogrskih vojnih ladjah v Kotorski luki so se uprli, po današnji uradni brzojavki iz Francije. Češkoslovaški poslanec Soukup je baje odpotoval iz Prage v Kotor zagovarjat mornarje v njihovi razpravi pred vojnim sodiščem.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, as reuqired by the act of October 6, 1917.

Karel in Cita v Nemčiji.

Amsterdam, 28. avg. —Avstrijski cesar Karel in cesarica Cita so despela v Draždane na obisk saškega kralja. Ko ostaneta tam en dan, pojdeta v Monakovo, glavno mesto bavarsko, in Stuttgart, glavno mesto virtemberško. Spremlja jih baron Burian, avstro-ogrski minister zunanjih stvari.

Registriranje drugi četrtek, 12. sept.

Vsi moški v Združenih Državah v starosti od 18. do 45 leta se morajo registrirati.

ZA "VOJAŠKI NABOR ZMAGE".

I. W. W. obsojeni v zapor. O"suši", ki se prične 1. jul. 1919.

True translation filed with the postm master at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, reguired by the act of October 6, 1917

Registracija dne 12. sept.

Washington, D. C., 31. avg. — Četrtek, dan 12. septembra, je bil določen danes po predsedniku Wilsonu kot dan registriranja za vojaški nabor vseh moških v Združenih Državah v starosti od 18. do 45 leta vštevši, ki niso že registrirani ali ki niso sedaj v vojaški ali pomorski službi.

V proglasu, izdanem takoj potem, ko je podpisal novi vojaškonaborni nasvet zakona, ki pooblašča razširjanje naborne starosti 21-31, je predsednik pozval mlajše in starejše moške, naj se omenjenega dne zglasijo pri krajevnih nabornih oblastih, kjer stalno stanujejo.

'Mi slovesno nameravamo odločilno zmago z orožjem", je rekel predsednik, "in premišljeno posvetiti večji del vojaške sile naroda v dosego te svrhe.... To je klic k dolžnosti, ki se mu vsak moški v deželi odzove s ponosom in z zavestjo, da na ta način igra svojo ulogo v obrambo velike stvari, na katere poziv ponudi vsako pravo srce svojo najvišjo uslugo."

Vsi se morajo registrirati.

Registracijske ure bodo od 7. zjutraj do 9. zvečer in vsi državni in krajevni urdaniki so pozvani, da takoj pripravijo vse potrebno za registracijo na ta dan.

Vsi moški v novih starostih, bodisi državljani Združenih Držav ali ne, se morajo registrirati, če niso diplomatski ali konzularni zastopniki tujih narodov.

V slučaju bolezni na registracijski dan, se obrniti na krajevne odbore za poznejšo zglasitev, in moški, ki mislijo biti odsotni iz svojih domačij, se smejo registrirati po pošti zadosti poprej, da pride registracijsko pisanje v roke odboru dne 12. sept. Če kdo nima stalnega stanovališča, se ima registrirati v kraju, kjer se nahaja dne 12. sep. in tisti, ki so izven dežele tega dne, se morajo zglasiti v petih dneh po svojem povratku.

13,000,000 novih registrirancev.

Najmanj 12,778, 758 moških, kakor so precenili vojaški uradniki, in morebiti več nego 13,000,000 se podvrže klicu za vojno službo po novi registraciji, kakor je precenjeno, dasiravno bodo samo tisti brez odvisnih oseb, v dobrem zdravju in drugače usposobljeni za težke dolžnosti vojaškega življenja klicani najprej.

Mladeniči v svojem 18. letu bodo postavljeni v posebno skupino, je naznanil vojni department, da bodo podvrženi posebnemu odgojnemu programu in ne bodo klicani, dokler ne bo zaloga drugih razpoložnih moških v novih razredih izčrpana.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, as required by the act of October 6 1917

I. W. W. obsojeni v zapor.

Chicago, Ill., 31. avg. — Williama D. Haywooda, "nekronanega kralja" združbe Industrial Workers of the World ter dvaindevetdeset drugih glavnih uradnikov in organizatorjev, spoznanih krivimi zarote v prevrat ameriškega vojnega programa, je zavezni sodnik .K M. Landis včeraj obsodil v zapor od enega do dvajset let v zavezni kaznilnici v Leavenworthu, Kas., in jim naložil težke globe.

S Haywoodom mora štirinajst njegovih glavnih priobčnikov prebiti dvajset let v kaznilnici; trintrideset drugih organzacijskih voditeljev mora prebiti največ deset let v kaznilnici; triintrideset največ pet let in dvajset drugih eno leto in en dan. Dva izmed obtožencev sta utekla z deset dnevnim zaporom v okrajni ječi, dočim slučaj proti dvema drugima še ni dognan.

Tej zaporni kazni je dodana skupna vsota $2,300,000 v globah, odmerjenih proti triindevetdesetim jetnikom; posamezne globe se vrste od $20,000, najmanjše, do $30,000.

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, as required by the act of October 6 1917

"Suhe" Z. D. dne 1. jul. 1919.

Washington, D. C., 29. avg. — Dežela se ima posušiti "kakor kost" dne 1. julija 1919, če predsednik Wilson ne uporabi svoje prepovedne oblasti (veto) proti volji kongresa, kajti senat je danes sprejel Sheppardovo nadomestilo za Jonesov prohibicijski popravek k poljedelski razširjalni predlogi. Zbornica bo pritrdila brez odlašanja, kakor pričakujejo.

Glavne določbe popravka (amendmenta) so:

Prohibicija ali prepoved prodaje vsake vrste alkoholne pijače po 30. juniju 1919.

Prepoved izdelave piva in vina po 1, maju 1919.

Pooblastitev predsednika za določitev prohibicijskih pasov okrog municijskih tvornic in premogovnikov takoj.

Popravek ostane v veljavi do demobicizacije (odzova) armade, ob katerem času pričakujejo "suhači", da bo Sheppardov ustavni popravek odobren po treh četrtinah držav.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, as reuqired by the act of October 6, 1917

Spopad ob mehiški meji.

Nogales, Ariz, 27. avg. — Podpolkovnik Herman, poveljnik četam v Nogalesu, je bil med ameriškimi vojaki ranjen v dveurnem boju z Mehičani, ki se je začel, ko so zadnji danes streljali na ameriške straže.

Več sto vojakov je pognalo Mehičane nazaj v njih mesto.

Do spopada je prišlo, ker so mehiški priselitveni uradniki poskušali, nezakonito spraviti nekega sorojaka prek meje. Ameriške straže so potegnile revolverje in Mehičani so streljali. Drugi Mehičani, očividno popolnoma oboroženi, so prišli od vseh strani in pomagali svojcem, dokler niso bili prepodeni.

Nogales, Ariz., 27. avg. — Izgube na mehičanski strani so po zadnjem poročilu nad 100 usmrčencih in ranjencev.

Ameriške izgube so baje 3 vojaki usmrčeni in 12 ranjenih, vštevši podpolkovnika Hermana.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, as required by the act of October 6 1917.

Stavke na Vesfalskem.

Geneva, 29. avg. — Resni štrajki, obsegajoči 200,000 delavcev, so izbruhnili v Bochomu na Vestfalskem, po brzojavkah, ki so bile prejete tukaj danes iz Monakovega. Tritisoč štrajkarjev je bilo poslanih na fronto in 8,000 deportiranih iz okraja pod sprem stvom. Čete stražijo mesto, je rečeno, ker se je bati izgredov. Bochum je velik sedež pruške jeklene in železne industrije ter ima obsežne premogovnike. Mesto leži 26 milj severovzhodno od Duesseldorfa in je imelo pred vojno kakih 70,000 prebivalcev.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Na zapadni fronti malo Avstrijcev.

Rim, 28. avg. (Brezžično na Italian-American News Bureau.) — Po brzojavki, prejeti iz nevtralnega vira, so avstrijske čete, poslane v boj na francosko fronto, omenjene po številu in imajo samo moralen namen. Samo topništvo je smatrano za bolj važno.

Italijani priznavajo umik.

Rim, 26. avg. (Zakesnelo.) — Italijanske čete v Albaniji v okolici rek Semeni in Osum so se po zaustavljanju močnejših sovražnih krdel v večdnevnem bojevanju umeknile nemoteno v prapravljena branišča, pravi danes izdano uradno naznanilo. Avstrijci so utrpeli krvav poraz dne 21. avg. in niso obnovili svojih napadov odtedaj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

BRITANCI PREISKUJEJO NEMŠKE UJETNIKE.

Trop nemških ujetnikov, ki so prišli v roke Britancem, preiskujejo zadnji zaradi stritega orožja in drugega, kar bi utegnilo biti nevarno blagostanju zaveznikov.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto....$2.50
Za Združene države za pol leta $1.50
Za inozemstvo na leto.....$3.50
Za inozemstvo za pol leta.....$2.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays
by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 3. sept. — Danes se je zopet začela šola za našo mladino. Po dolgih a za marsikaterega "svobodoljubnega" fantička le prekratkih počitnicah se je naša mladež zbrala zjutraj v svojih razredih in je potem skupaj odkorakala v cerkev k sv. maši ob 8. uri, da prosi Boga njegovega blagoslova za uspeh in napredek v novem šolskem letu. In božja pomoč je gotova vsem našim šolarjem, če bodo poslušni in pridni.

—Na duhovnih vajah v Notre Dame, Ind., je bil naš g. župnik, Rev. John Plevnik, v dneh od 26. do 30. avgusta, in od včeraj do dne 6. t. m. pa je tam naš g. kaplan Rev. John Plaznik.

—Nedeljski izlet v La Salle se je obnesel nad vse pričakovanje sijajno ob najlepšem vremenu. Udeležba je bila ogromna. Več prihodnjič.

— Velika je bila in lepa letošnja parada jolietskih unijskih delavcev na včerajšnji Delavski dan, le škoda, da je sredi parade začelo deževati in je bilo ves preostali dan oblačno in neprijetno vreme.

— Danes se je začelo tretje glavno zborovanje Družbe Svete Družine. Gg. zastopniki in odborniki so se zbrali ob pol 9. uri dopoldne v dvorani stare šole sv. Jožefa, odkoder so skupaj odkorakali v cerkev, kjer se je darovala sv. maša na čast sv. Družini ter za vse žive in mrtve člane in članice D. S. D. Po sv. maši so se vrnili v dvorano, kjer se je otvorila prva seja zborovanja.

— Gg. Geo. Weselich in Jos. L. Bahorich, zastopnika društva št. 11 D. S. D., sta prinesla iz Pittsburgha, Pa., najlepše pozdrave za vse župljane naše fare sv. Jožefa. Pravita, da tamošnja slovenska župnija Matere Božje izvrstno napreduje pod skrbnim vodstvom g. župnika Rev. John Mertela in da izkazuje tudi slovenska župnijska šola prav znamenit napredek.

— Iz bolnišnice sv. Jožefa. Rev John Plaznik nam poroča: Rojaka Joe Adlešič in Joe Starašinič, ki sta bila pred kratkim operirana, se nahajata na potu okrevanja. — Operirana sta bila nadalje rojaka Louis Levstik in Jerry Ribnikar iz Rockdala, in sicer prvi na roki, drugi na nogi, zlomljeni v gležnju; zadnji je v bolnišnici že pet tednov. — Operiran je bil na nogi tudi mali Joe Pleše, 5 let stari sinček znanega mesarja g. Josipa Pleše, 911 N. Scott St. Fantku so morali odrezati levo nogo tri palce nad gležnjem. Zadnjo sredo dopoldne se je fantič peljal s svojim očetom na vozu, ko se je zdajci strlo kolo. Po nesreči je sinček padel z voza preblizu napol divjemu konju, gi mu je s kopitom zdrobil nogo v stopalu.

— Doma ležita bolni Mrs. Erjavec in Mrs. Dolinšek v Rockdalu, in sicer že dlje časa.

— Dr. M. J. Ivec želi tem potom izjaviti, da je bil rojak Joe Starašinič popolnoma pravilno operiran in da je bilo nadavno tozadevno poročilo netočno, dasiravno iz zanesljivega vira.

— Odhod vojaških novincev. Med sredo, četrtkom in petkom bo 115 nabornikov iz Jolieta in okraja Will odpotovalo v Camp Grant pri Rockfordu, Ill., in Camp Forrest pri Lytlu, Ga. Petnajst jih odide v sredo popoldne ob 12:45; trideset v četrtek dopoldne ob 9:50, in petinšestdeset v petek popoldne ob 3:45.

V četrtek dopoldne odidejo tudi sledeči slovenski fantje naše fare sv. Jožefa:

Martin Jakša, 111 State treet.

Joseph Nemanich, 1015 Raynor avenue.

William J. Vertin, 111 Indiana street.

In v petek odideta:

Leo R. Metes, 1401 Center street.

Louis Panian, 113 Broadway.

Vsem junaško srečo in po zmagi zdrav povratek!

— Na sejo S. N. Z.! Prihodnjo nedeljo, dne 8. sept., zvečer bo jako važna redna mesečna seja podružnice Kneza Koroškof Jeglič št. 5 Slovenske Narodne Zveze. Več o tem izporočimo prihodnjič.

Milwaukee, Wis., 28. avg. — Spoštovani A. Slovenec! Priobčite par vrstic iz naše slovenske naselbine.

Z delom gre še precej dobro tukaj, pa saj sedaj tako povsod dobro delajo.

Izporočiti pa moram tudi žalostne novice. Nemila smrt nam, žalibog, jako pobira naše slovenske brate in sestre. Pred kratkim je pobrala več rojakov in rojakinj. Pred par tedni so pokopali gdčno. Vihar v najbolj cvetoči starosti. Pred kakimi 18 meseci so pokopali njenega očeta, sedaj pa hčerko. Doma je bila iz Sp. Štajerskega. — Dne 26. avgusta pa so spravili v zadnjemu počitku Antona Fidaršek inLukeža Vrtačnik. Oba sta bila doma iz Sp. Štajerskega;Fidaršek je bil nekje od Ptuja, Vrtačnik pa iz fare Mozirje. Vrtačnik je bil v najlepši starosti; pobrala ga je nesrečna sušica, kot pobere največ mladih ljudi tukaj. Zapušča 2 žalujoča brata. — Dne 9. avg. je umrl rojak John Strmšnik, p. d. Grabner, doma iz Bočne pri Gorenjem Gradu na Štajerskem. Nahajal se je v bolnišnici za umobolne že več let. Za njega se ni pobrigal niti njegov brat, niti njegova hči. Dostojno ga je pokopal na lastne stroške rojak in pogrebnik Frank Ermenc. — Dne 3. avg. je umrl na West Allisu rojak Frank Plesec, star 28 let, rodom iz Rečice v Savinski dolini. Nakopal si je neko bolezen v želodcu, ko je razgret po plesu izpil vrček mrzlega piva, in v petih dneh je bil mrtev. — Dne 7. av. je preminil rojak Joe Sepič, star 55 let, doma iz Bele Krajine. Dal se je operirati na kili, ali bolezen je bila prezastarana in je podlegel. Bil je član društva sv. Jožefa št. 65 K. S. K. J., med katerega ustanovitelji je bil. Zapušča ženo in 3 odrastle i otroke. — Lahka bodi vsem hladna zemljica, sorodnikom pa naše sožalje! **John Vodovnik.**

VPRAŠANJA ZA VSE TISTE, KI SE BODO MORALI NANOVO REGISTRIRATI.

Washington, D. C., 27. avgusta. — Provost gen. maršal Crowder je danes izdal na krajevne naborne komisije po vseh Zdr. državah podrobna navodila za registrirance, kako naj odgovore vprašanjem na registracijskih listkih, rabljivih ob vpisavanju mož, ki se jih tiče nova raztegnitev meja naborne starosti.

Na listku bo dvajset vprašanj, ki se po obliki nekoliko razlikujejo od listkov, rabljenih za registracijo mož v starosti med 21. in 31. letom.

"Registrantje so resno pozvani, naj med časom do registracijskega dne, ki bo začetkom prihodnjega meseca," pravi gen. maršal, "skrbno premislijo in preuče vprašanja in navodila, da bodo mogli točno odgovarjati registracijskim zapisnikarjem. Enako je zahtevati to od le-teh."

Vprašanja za registrirance.

V naslednjih vrsticah so vprašanja in navodila:

Vprašanje -. — Ime. — Popolno ime mora biti navedeno, in sicer, srednje in zadnje ime. Naprimer: John Henry Smith.

Vprašanje 2. — Naslov stalnega stanovanja. —To se pravi, kjer je SEDAJ tvoje stalno bivališče; tu se ne misli kraja ali mesta, kjer delaš, niti ne kraja, kjer si bil rojen, če ni to tvoje sedanje stalno bivališče. Bodi pripravljen odgovoriti na takle način: 100 Woodward Ave., Detroit, Wayne County, Michigan, ali 'R. F. D. No 2, Jonesville, Smith County, Pennsylvania.' Če biva registrant v hiši, kjer je več stanovanj, naj pove tudi številko stanovalne sobe.

Vprašanje 3. — Starost v letih. — Povej svojo starost samo v LETIH. Nevpoštevaj dodatnih mesecev in dni.

Vprašanje 4. — Rojstni dan. — Če se ne spominjaš leta, začni odgovarjati, kakor bi to stori l,če bi te kdo vprašal po tvojem rojstnem dnevu, kakor "12. oktobra." Potem reci "Na svoj rojstni dan v tem letu bom (ali sem bil)—— let star." Registracijski zapisnikar bo potem izpolnil rojstno leto.

Vprašanje 5. — Belokožec?

Vprašanje 6. — Črnec?

Vprašanje 7. — Orijentalec?

Vprašanje 8. — Državljan-Indijanec?

Vprašanje 9. — Nedržavljan Indijanec?

Vprašanje 10. — Domačin-državljan Združenih držav? — Če si bil rojen v Združenih državah, vštevši Alasko in Hawaii, si državljan domačin Združenih držav, neglede na državljanstvo tvojih staršev.

Vprašanje 11. — Naturaliziran državljan Združenih držav? — Naturaliziran državljan ste, če ste izvršili naturalizacijo, to se pravi, če ste vzeli "drugi papir". Niste pa državljan, če ste izjavili samo namen, da postanete državljan, to se pravi, če ste vzeli šele "prvi papir."

Vprašanje 12. — Državljani Združenih držav po naturalizaciji svojega očeta? — Otroke takih oseb, ki so bile naturalizirane po postavah Združenih držav, ne da bi bile še stare 21. let naturalizaciji svojih staršev, je smatrati za državljane, če so bivali v Združenih državah, preden so postali polnoletni..

Vprašanje 13. — Tuji deklarant? — Deklarant ste, ako ste izjavili pred naturalizacijskim sodiščem, da nameravate postati državljan Združenih držav, dasi ste še državljan ali podanik kake druge države. To se nanaša na "vzetje prvega papirja."

Vprašanje 14. Tuji nedeklarant? — Tuji nedeklarant ste, če ne spadate v nobenega tistih razredov, ki so podpisani v vprašanjih 10, 11, 12 in 13, in niste Indijanec. Z drugimi besedami, vi ste tuji nedeklarant, če ste državljan ali podanik kake druge države kakor Združenih držav in se doslej še niste izjavili pred naturalizicijskim sodiščem, da hočete postati državljan Združenih držav, t. j., če še niste vzeli "prvega papirja."

Vprašanje 15. Če ne državljan Združenih držav, katerega naroda ste potem državljan ali podanik? — Temu vprašanju morajo odgovoriti samo deklarantje in ne daklarantjetujci. Če ste tujec kateregakoli razreda, potem navedite ime svoje dežele, ki ga bo zapisnik zapisal v ta razpredelek.

Naprimer: "Velika Britanija," "Francija", "Italija". Tudi navedite pododdelek svoje dežele, kjer ste redno bivali, preden ste prišli v Združene države. To bo zapisal zapisnikar v oklepajih za imenom vaše dežele, kakor: Velika Britanija (Škotska). V slučaju, da ste Čehoslovak, nemški ali avstrijski Poljak, avstrijski Jugoslovan, Lorenčan, potem odgovorite naprimer: "Čehoslovak, nazivan podanik Avstro-Ogrske", 'Poljak, nazivan podanik Nemčije ali Avstro-Ogrske,' 'Alzačan, nazivan podanik Nemčije', itd. in tako bo zapisal registracijski uradnik.

Vprašanje 16. — Sedanje opravilo.? —To pomeni vaše sedanje opravilo, obrt ali službo, kar bo registracijski uradnik zapisal v to kolono. Nikdar ne navedite, kaj ste delali nekdaj, ali, s čem ste se pečali največ, in ne, česa ste najzmožnejši. Povejte samo, kaj je vaš posel ravno sedaj.

Vprašanje 17. — Delodajalčevo ime? — Če delaš za tvrdko, korporacijo ali zvezo, navedi njeno ime. Če si v kupčiji, obrti, poklicu ali službi zase, potem navedi to. Če si uradnik državne ali zvezne vlade, potem navedi, ali je tvoj urad pod Združenimi državami, pod državo, pod okrožjem ali mestom.

Vprašanje 18. — Mesto ali kraj zaposlenosti ali kupčije? — T. j. kraj, kjer delaš.

Vprašanje 19. — Imenajbližnjega sorodnika? — Če ste oženjeni in če še živi vaša žena, potem navedite njeno ime. Če ste samec, ali če je Vaša žena mrtva, potem povejte ime svojih najbližnjega krvnega sorodnika. Če niste oženjeni in nimate nikakšnih krvnih sorodnikov, potem navedite ime svojega najbližnjega prijatelja.

Vprašanje 20. — Naslov najbližnjega sorodnika? — Pri tem naslovu navedi najprej številko in ime ulice, potem mesto ali vas, zatem šele okraj in državo; ali najprejš tevilko R. F. D., zatem pošto, in jotem šele okraj in državo.

Registracijski zapisnikar bo vprašal registranta, če prejema svojo pošto drugod, kakor na naslov svojega stalnega doma v odgovoru 2. vprašanja. Če odgovori, da jo prejema kod drugod (t. j. General Delivery, na poštni predal, na naslov pri drugi osebi ali na kak drug naslov itd.), potem mora registrant natanko povedati ter dati točen naslov tistega kraja ali osebe ali poštnega predala (boxe), kar bo zapisal zapisnikar, a on pa podpisal.

Registantov podpis ali križ mora biti izvršen po njem samem na listku odspodaj na praznem prostoru nasproti izjavi: "Potrjujem, da sem odobril gornje odgovore, in da so le-ti resnični."

VOJNA RASTAVA VLADE ZDRUŽENIH DRŽAV.

Zanimanje za bližajočo se veliko vojno razstavo vlade Združenih držav, ki se bo vršila v Grant parku, Chicago, Ill., od 2. d o15. septembra t. l., postaja med občinstvom vedno večje. Ker bo ta razstava prva in edina te vrste na našem osrednjem zapadu, si jo bode prišlo ogledat tudi ljudstvo iz države Wisconsin, Iowe, Michigan in Indiana. Poleg illinoiškega dne, bodo določeni začetni dnevi te razstave tudi za gori označene države.

Marsikdo izmed nas si želi, da bi videl one kraje, kjer se naši hrabri zavezniki bojujejo na francoski fronti. Izvzemši vojakom "over there", je to ostalim civilistom nemogoče, ker jim ni dovoljeno, ker nimajo denarja, časa, ali ker se orda celo bojijo? Pravo sliko in prizor iz bojnega polja si pa sleherni Slovenec in Slovenka privišči s tem, da si ogleda veliko vojno rastavo v Chicagu, kar ga bo veljalo samo 25 centov, ako kupi vstopnico pred 2. septembrom. Vstopnice pri vzhodu k razstavi bodo veljale 50c za eno osebo.

Rojaki Slovenci in Slovenke iz Chicaga in bližnjih naselbin! Prvič v vašem življenju se vam nudi ta lepa prilika ogledati si nekaj takega, kar še niste nikdar videli in kar si sploh ne morete praedstavljati. Vlada Združenih držav želi, da bi to razstavo ogledal vsakdo, da bo s tem uvidel pomen vojne, da si bo ogledal zanimivosti iz bojnega polja, velike in znamenite trofeje (uplenjeno orožje iz rok Nemcev) itd. Opozarjamo vas, da se udeležite za gotovo te razstave zadnji dan na nedeljo, dne 15. septembra, ko si bodo ogledali razstavo tudi Čehi, Slovaki, Ukrajinci in naši Jugoslovani (Slovenci, Hrvatje in Srbi). Ako kupite vstopnico pred 1. septembrom, je ista veljavna tudi za 15. septembra. Razstava bo otvorjena sleherni dan od 9. ure zjutraj do 10. ure zvečer. Glavne in najbolj zanimive točke (vaje s topovi, tanki, eroplani in bojnimi ladjami) se bodo vršile sleherni dopoldne ob pol 5. in ob pol 10. uri. Teh ne smete zamuditi.

Tukaj nvajamo, kaj bo vse mogoče videti na tej razstavi za 25 centov.

1) 20 vaganov vojnih trofej; velike topove bojnih ladij, poljske topove, bombe, krogle, puške, eroplane, submarinke in vse druge vojne potrebščine ali pritikline.

Nekaj blaga je bilo zaplenjeno Nemcem, drugo pa so pa rabili zavezniki v sedanji vojni. Vseh teh predmetov bo 3000 izložbi.

2) Zakopi ali strelni jarki s fronte. Popolnoma reprodukcija delov ali pozicij vrst. Izkopali in zgradili jih bodo ravno is tviojaki, kakor so jih v resnici zgradili tudi na francoskem bojnem polju.

3) Takozvano pozorišče iz 'No Man's Land" (Zemlja brez imena in brez ljudij.) To bo ena izmed najbolj zanimivih stvari na tej razstavi, kjer se dandanes naši ameriški fantje in možje bojujejo.

4) Vojaška šotorišča ali vežbališča. Tu bo videti, kako se naši vojaki pripravljajo za boj z Nemcem, kako živijo in kaj delajo ti vojaki po raznih taboriščih.

5) Uradne premikajoče slike, katere bo kazala ameriška vlada in vlade zaveznikov. Te slike nam bodo predočevale življenje in delovanje naših vojakov in mornarjev po raznih taboriščih (camps) in prizore iz vojne.

6) Manevri mornarice Združenih držev, vršeči se na obrežju jezera ob Grant parku. Navidezna pomorska bitka, demonstracija streljanje z velikimi topovi, min, torpedov in ponočni signali.

7) Veliki zračni manevri ameriških in angleških letalcev; bombardiranje signali, boji v zraku, izsledovanje sovražnih letal, slikanje. — Angleške letalce bo vodil sloveči angleški zrakoplovec general Lee.

8) Na tej razstavi ali izložbi bo videti tudi stvari, katere vodi in ima v oskrbi U. S. Shipping Board, Državna živilska administracija, Emergency Fleet Corporation, Ameriški Rdeči križ, Salvation Army, Vitezi Kolumbovega reda, Y. M. C. A. in drugez nane organizacije.

9) Čulo se bo znane in sloveče govornike; vojaško godbo in mornariško godbo iz Great Lakes Station (Jackies Band), dalje godbe došle semkaj iz Evrope; razne druge zanimivosti in točke vpoštevši nastop skupnih pevskih društev raznih narodsti in skupine raznih narodov v narodnih nošah.

Gl. K. S. K. J.

W. H. Donaldson

Predsednik od Taxpayers Protective Associatian of Joliet' Ill.

KANDIDAT REPUBLIKANSKE STRANKE ZA

Okrajnega Sodnika

za Will County, Ill.

Primaries, Web., Septembor 11. 1918

Predsednik Wilson poziva rudarje na pomoč v vojni.

Washington, D. C., 9. avg. 1918. — Predsednik je izdal sledeči proglas: "Vsem zaposlencem v premogokopstvu:

'Obstoječe pomanjkanje premoga provzroča resno nevarnost — v resnici najresnejšo, ki nam stopa nasproti — ter kliče k takojšnjemu in krepkemu dejanju od strani operatorjev (rudniških posestnikov) in rudarjev. Brez primerne zaloge bo naš vojni program zadržan; izdatnost naše bojne moči na Francoskem bo zmanjšana; življenja naših vojakov bodo po nepotrebnem stavljena v nevarnost in njih težave bodo povečane, in mnogo trpljenja bo v mnogih hišah po vsej deželi med prihodnjo zimo.

'Dobro sem si v svesti, da so bile vaše vrste resno izpraznjene po vojaškem naboru, po prostovoljnem odhodu med vojake in po zahtevah drugih bistvenih industrij. Ta ovira pa se da premagati n dovolj premoga se lahko nakoplje vkljub isti, če vsakdo v zvezi s premogokopstvom, od najvišjega uradnika do najmlajšega dečka, opravlja delo po svoji najboljši moči vsak dan v polnem številu delovnih ur. Operatorji morajo biti prizadevni kot nikdar poprej, da dosežejo najvišjo izdatnost uprave, da ustanovijo kar najboljše delovne razmere in da pravično ravnajo z vsakomer, tako da bo imel vsak delavec priložnost delati po svoji najboljši moči. Rudarji naj se zglasijo k delu vsak dan, če jim ne zabranjujejo neizogibni vzroki, ter naj ne le ostanejo v rudnikih polni čas, ampak tudi gledajo na to, da izkoplje-jo več premoga nego kdaj prej. Drugi delavci v in ob rudnikh naj delajo tako redno in zvesto, da ne bo delo rudarjevo zadrževano na noben način. To bo zlasti potrebno odsedaj zanaprej, kajti vaša števila se utegnejo še bolj zmanjšati po vojaškem naboru, ki odvede v armado vaš primerni delež tistih, ki niso bistveno potrebni za premogokopstvo. Tisti, ki bodo potrjeni v vojake, a ki so bistveno potrebni, bodo premaknjeni po razredih in njih patrijotična dolžnost je, da se sprejmejo. In patrijotična dolžnost njih prijateljev in sosedov je, da jih imajo zelo v čislih radi tega. Edini delavec, ki zasluži obsodbo od strani svoje občine, je tisti, ki ne pomaga po svoji najboljši moči v tej krizi; ne pa tisti, ki sprejme premaknitev v razredbi ter dela redno in pridno za večje dobivanje premoga. Velika naloga se ima izvršiti. Operatorji in njih štabi sami je ne morejo izvršiti, niti ne rudarji sami; ali obe stranki, delajoči roko v roki s trdno odločnostjo, da odstranita deželi njeno največjo oviro za dobitje vojne, pa jo lahko izvršita. S polnim zaupanjem se obračam do vas, da prevzamete breme za pridelovanje zadostne zaloge premoga. Vi boste, tega sem gotov, sprejeli to breme in je nosili z uspehom, in tako delajoči boste vršili službo, ki je ravno tako vredna kakor službe v zakopih, in boste pridobili pahvalo in hvaležnost vsega naroda.

"Bela hiša, 9. avg. 1918.

"WOODROW WILSON."

WAR

Savings Stamps

CENA TEKOM AVGUST:

Ena znamka stane $4.19, poln certifikat z 20. znamkami pa $83.80.

Pri nas lahko kupite eno znamko ali več do 200. Več kot 200 znamk ne prodamo eni osebi.

Pismenim naročilom je pridejati denarno nakaznico (Money Order) in še 16 centi za priporočeno Vam pismeno pošiljatev znamk.

Pišite po nje na:

Amerikanski Slovenec

1006 North Chicago Street
Joliet - - Illinois

A. Nemanich, St. A. Nemanich, Jr.
Chicago Phone 2575

A. Nemanich & Son

Real Estate Insurance Loans Renting
V lastnem domu 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Kupujemo in prodajamo zemljišča v mestu in na deželi — Zavarujemo hiše in pohištva proti ognju, nevihti (tornado) ali drugi poškodbi.—Posojujemo denar na zemljišča in hiše.

Rojaki kupujte pri trgovcih ki imajo oglase v Amerikanskem Slovencu.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE. Sedež: JOLIET, ILL. Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915 Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik....GEO. WESELICH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik ..... JOSIP KLEPEC, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik.....JOHN P ETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

ŠTEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
JOHN JERICH, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEC, JOLIET, ILL.

PRIPOROČAMO rojakom in rojakinjam, ki bivajo v državi Illinois in Pennsylvania, kjer ima D. S. D. državno dovoljenje poslovanja, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo sv. Družine in isto pridružijo D. S. D. Osem članov(ic) zadostuje za ustanovitev društva. Sprejemajo se moški in ženske od 16. do 50. leta. Zavarujte se lahko za $500.00 in $250.00. Kdor je nad 45 let star se zavaruje le za $250.00. Poleg smrtnine se zavarujete tudi za razne vrste poškodnine in operacije.

D. S. D. sprejema društva le iz Ill. in Pa., kjer ima pravico poslovati, ker noče imeti sitnosti radi nizkih asesmentov.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj v kateri slov. naselbini v državi Ill. ali Pa. želi navodila in pojasnila glede ustanovitve društva za D. S. D., se naj obrne na gl. tajnika: Jos. Klepec, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

OB ODHODU POSLANCA MIHAJLOVIČA.

Srbski poslanik v Washingtonu, D. C., g. Ljubomir Mihajlovič, zapušča svoje mesto in se vrača v Evropo.

V času, ko ga najbolj potrebujemo, ko nam je bil najbližnji in najdražji, ga jemlje usoda iz naše srede, iz živega vrtinca našega narodnega dela, kateremu je bil on os in gonilna sila in kateremu se je in povsem posvetil s svojo plemenito dušo.

Od prvega trenotka, ko je prišel v Ameriko, kot poslanik kraljevine Srbije, pa do časa, ko nas ostavlja, je nosila vsaka njegova beseda, vsak njegov čin veliki značaj naše narodne borbe za svobodo in zjedinjenje. To je bila njegova pot in njegov cilj. Nihče ni bolje razumel veličino časa, kot on, nihče ni bolj jasno, bistro in bolj nesebično stavljal na stran vse osebne politične malenkosti i se bolj navdušeno posvetil povsem in izključno veliki ideji naše narodne bodočnosti.

Odhod Ljubomira Mihajloviča bo brez dvoma globoko užalostil vse iskrene Jugoslovane v Ameriki. Bil je voditelj in sotrudnik, katerega bi bilo težko izgubiti, ako bi pomenil njegov odhod v resnici izgubo za našo stvar. No, Ljubomir Mihajlovič odhaja, da z dvojno silo nadaljuje z delom za našo stvar. On zapušča Ameriko, toda ne zapušča nas. On je spoznal pomen jugoslovanskega vprašanja v Ameriki, v edini deželi, kjer živi naš narod izven domovine v kampaktnih masah, ter nosi s seboj v Evropo veliko nalogo, katera ni mogla biti izročena boljšemu možu od njega. Prepričani smo, da bo vršil in izvršil to nalogo tako, kakor mu je bila poverjena od našega naroda v Ameriki in dokler bo vršil to nalogo v Evropi, bo njegova misija tako važna, kakor je bila njegova misija v Ameriki.

Vse kar mu dajemo na pot, je naša iskrena ljubav in hvaležnost ter želja: **"Naprej kot dosedaj!"**

Povodom svojega odhoda iz Amerike je poslal g. Ljubomir Mihajlovič sledeče pismo predsedniku Jugoslovanskega Narodnega Sveta, g. dr. Biankiniju:

Predno zapustim Zdr. države, si štejem v prijetno dolžnost, zahvaliti se Vam in ostalim članom Jugoslovanskega Narodnega Sveta za sodelovanje v poslu, v katerem sem bil dosedaj po odredbi srbske vlade. Več kot poldrugo leto smo delovali skupno na isti nalogi, in odkrito lahko rečem, da so dosedanji doseženi vspehi rezultat patriotičnega in iskrenega delovanja Jugoslovanskega Nar. Sveta, ki je pripravljal pot za delovanje poslanika Srbije kot uradnega predstavnika naše narodne ideje. Jug. Nar. Svet kot legalni predstavnik gibanja našega neosvobojenega naroda in zastopnik Srbije sta šla dosedaj solidarno v borbi, katero cilj je naša svoboda in zjedinjenje. Prepričan sem, da bo smel vsak predstavnik računati na vaše bratsko sodelovanje, ki je edina garancija za konečni vspeh. Vprašanje osebe ne sme igrati nobene uloge; za nas vse mora biti svetinja samo uresničenje svete ideje, za katero se bori danes ves naš narod. To borbo moramo podaljšati do konca, ne oziraje se na žrtve in brez strahu na ovire. Kedor ne sodeluje v tej borbi z nami, ni naš prijatelj, kedor pa nas ovira, je naš sovražnik.

Odhajam s trdnim prepričanjem v vspeh našega delovanja v Zdr. državah, katerih simpatije so odkrito za našo pravično stvar. Financijalna pomoč, katero uživa Srbija, izjave ministra Lansinga o simpatijah do naše borbe za zjedinjenje, sprejem članov Jug. Nar. Sveta pri ministru Lansingu, razvitje zastave zjedinjenih Jugoslovanov v Washingtonu dne 4. julija t. l., sijajno priznanje, katero je izkazala vlada Zdr. držav srbiji ob priliki proslave dne 28. julija — vse to so dokazi, da je ta močna republika z nami in da je zmaga zagotovljena. Poslavljam se torej od Vas, ne "Zbogom" temveč z: Na skorajšnje snidenje v svobodni in zjedinjeni domovini Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Prosim Vas, gospod predsednik, da izporočite vsem članom Jug. Nar. Sveta in našim bratom moje iskrene pozdrave.

Udani Vam

Ljubomir Mihajlovič."

* * *

Na to pismo je odgovoril Jug. Nar. Svet sledeče:

"Gospod poslanik!

Prejel sem Vaše pismo od 22. avgusta, namenjeno Jug. Nar Svetu, v katerem nas obveščate o svojem odhodu iz Zdr. držav.

Odveč je naglaševati, da je vest o Vašem odhodu najbolj najbolestnejše zadela člane Jug. Nar Sveta in vse ameriške Jugoslovane, ki niso videli v Vas samo predstavnika kraljevine Srbije, nego najbolj odkritega prijatelja in iskrenega ter navdušenega borilca za veliko idejo našega narodnega osvobojenja in zjedinjenja. Imajoč pred očmi kot edini in najvišji cilj bodočnost celokupnega našega noroda, da ste Vi, gospod poslanik, postavili z umom in srcem v službo jugoslovanske stvari z edinim in čistim namenom, da pripomorete tej stvari do popolne in brezpogojne zmage, in zarati tega ste podredili vse ozire, vse osebnosti, in celo Vaš položaj. Trdno, odločno in neomahljivo ste stali v prvih naših vrstah in s svojim delovanjem ste si zadolžili Jugoslovane za vse čase.

Jug. Nar. Svet se Vam prisrčno zahvaljuje za lepo priznanje, katero mu izrekate v svojem poslovilnem pismu z ozirom na skupno in solidarno delovanje in z ozirom na v resnici izvrstne odnošaje med njim in Vami. Jug. Nar. Svet pa mora predvsem povdariti, da je bilo skupno delovanje omogočeno le vsled Vašega globokega razumevanja naše stvari in smeri našega naroda vseh treh imen in besed Vašega prvega in edino logičnega razumevanja in tolmačenja našega narodnega vprašanja. Samo na podlagi takega sporazumnega delovanja je bilo mogoče doseči vse one vspehe, katere naštevate v Vašem pismu, in samo na podlagi tega je moglo priti do tega, da je našlo jugoslovansko vprašanje tolik odziv in priznanje v uradnih in neuradnih krogih Zdr. držav in da je pogoj našega narodnega osvobojenja in zjedinjenja postal eden pogojev v borbi, katero vodi ta velika, močna in plemenita republika za boljšo bodočnost celega človeštva.

Vi, gospod poslanik, ste opazili in občutili, kakšne ovire in kakšno škodo so skušale gotove mračne sile prizadeti naši narodni borbi v Ameriki, Tem silam, ki postajajo vsled vedno močnejše zavesti in zavednosti našega naroda v Ameriki, z vsakim dnem slabejše, bomo tudi v bodoče postavili nasproti vso našo energijo in se bomo vedno zavedali Vaših besed, da oni, ki se ne udeležuje z nami naše borbe, ni naš prijatelj, kdor pa nas ovira, je naš sovražnik. "Borba se mora podaljšati do konca ne oziraje se na žrtve in brez strahu na ovire." Nasvet, katerega nam dajete po poldrugoletnem skupnem blagotvornem delovanju, bo eno geslo več na praporu naše narodne borbe.

Verujte gospod poslanik, da ne bomo v času težkega slovesa z Vami pozabili na veliko dolžnost, ki nas veže napram narodu, temveč da se bomo še močnejše in živejše odzvali tej dolžnosti in storili vse, kar more pospešiti uresinčenje narodnih idealov. Zaradi tega bomo z veseljem pozdravljali iskreno sodelovanje vsakega, zlasti sodelovanje uradnega predstavnika Srbije, kajti ravno tu v Zdr. državah je sodelovanje predstavnika Srbije in Jug. Nar. Sveta prvi pogoj za realne vspehe.

Tudi mi Vam pri slovesu ne kličemo: "Zbogom," temveč: na svidenje! Želimo pa, da Vas vidimo čim preje in še vedno v sredi narodne borbe, v kateri je, ako sploh komu, namenjen Vam velik poziv in velika naloga. Šele tedaj pa, ko pride čas, da se odloži orožje, šele tedaj, "Na svidenje" v svobodni in zjedinjeni domovini Srbov, Hrvatov in Slovencev, v kateri Vam pripada tako po srcu, kakor po vrlinah mesto v prvih vrstah.

Udani Vam

Za Jugoslovanski Narodni Svet
dr. Ante Biankini, predsednik."

V nedeljo 25. t. m. je priredil Jugoslovanski Narodni Svet poslaniku Ljubomiru Mihajloviču intimni poslovilni večer, katerega so se poleg njega udeležili upravitelj poslanstva Jefrem Simič, predsednik Jug. Nar. Sveta dr. A. Biankini in vsi člani Sveta, ki bivajo ali so prišli tega dne v Washington. Pri banketu je bilo držanih več govorov, ki so vsi izražali velike simpatije in ljubav do odhajajočega poslanika in v katerih je bila uprav programatično izražena neomahljiva odločnost tako Jug. Nar. Sveta kakor ameriških Jugoslovanov, da vstrajajo na oni poti, po kateri so dosedaj hodili in na kateri je bil z njimi vedno tudi g. Ljubomir Mihajlovič .

Prvi je govoril dr. A. Biankini kot predsednik Jug. Nar. Sveta, ki je v toplih besedah naglašal vse zasluge Ljubomirja Mihajloviča za naše gibanje v Ameriki, njegovo veliko privrženost do Jug Nar. Sveta in njegovo redko in pravično objektivnost napram vsem trem vejam našega naroda, Rekel je, da ni g. Mihajlovič kljub svojemu iskrenemu srbstvu nikoli in ni za trenotek dopustil, da bi srbstvo prevladalo nad hrvatsvom ali slovenstvom in da je bil sijajen vzgled, kako se ne more in ne sme nikoli niti Hrvatska "povlašiti" niti Srba "pošokčiti". Ideje, katerih je prežet poslanik Mihajlovič, so ideje onega, na srečo, ogromnega dela našega naroda, ki vidi svojo srečnejšo bodočnost le na srečo, v popolnem zjedinjenju celega našega naroda z enakopravno svobodo, enakopravnim vplivom in enakopravno neodvisnostjo. Jug. Nar. Svet, tako se je izrazil dr. Biankini, **sledi ravno pot svojega programa, katero mu je narod predpisal. Na tej poti bo tudi ostal, vstal pa bo odločno proti vsakemu, kedor bi ga hotel odvrniti od te poti. V krizi, katero prehajamo, ima glavno besedo narod. Naš narod se nahaja danes samo v domovini in v Ameriki. Tam in tukaj so vrhovni forumi, katerim se ima vse podrediti.** To je vedel tudi poslanik Mihajlovič in zaradi tega je bilo in je moglo biti njegovo skupno delovanje z Jug. Nar. Svetom solidarno in vspešno.

V imenu Jug. Nar. Sveta je izročil nato dr. Biankini poslaniku Mihajloviču prekrasno dozo za svalčice iz zlata in platine kot spomin na skupno preživele dni in znak iskrenega spoštovanja, katero goji Jug. Nar. Svet do svojega neumornega sotrudnika.

Za dr. Biankinijem je vstal Don Niko Grškovič ter izgovoril v poletu in z zanosom govornika, kakoršen je sam on:

Ko ste, gospod poslanik, prispeli pred poldrugim letom v Ameriko, so nam rekli Vaši stari znanci in spoštotelji: prihaja poslanik, ki hoče biti i oče i mati našemu izgnanemu narodu. In bili ste narodu i oče i mati, bremba iz zaščita... Vaše ime izgovarja narod s ponosom, Vaša dela pa blagoslavljajo z jednako hvaležnostjo Srbi, Hrvati in Slovenci.

Vedrilo se je in svetilo naše nebo ker je na njem plapolala zastava našega edinstva, katero je dvignila Vaša roka in branil Vaš um. Bili smo ponosni in veliki, ker smo imeli ponosnega in korenjaškega zastavonošo in vodjo.

Toda sredi belega dne ni trajala dolgo naša vedrina in naša sreča; pooblačilo se je in potemnelo naše nebo, da nam težko zagrmi: Odhaja nam poslanik...

Stisnilo se je srce, zaplakala duša, skrčila desnica vseh onih, ki se klanjajo častitemu imenu, zlatemu poštenju in svetlemu umu Vašemu.

Na naši zastavi se rudeči prva kaplja krvi, s katero jo krsti in posvečuje naš prvi zastavonoša. In duša našega naroda plaka danes, toda ne od bolesti, ker je naučen, da trpi in umrje brez plakanja in jadikovanja, temveč od nevolje, ker ne more zaradi sebe znositi se in osvetiti nad onimi, ki trgujejo z imenom in narodno častjo. In da ne verujemo vpravičo in previdnost bi obtoževali danes i nebo i zemljo... ali vera v zmago Resnice in Pravice nam pravi, da naj ne tugujemo, ker odhajate Vi tja, kamor mi ne moremo. Vi greste, da razpršite temo, rušite stare ograje, uničujete stare zablode, ki so nam že dosedaj zadale toliko težke rane.

Na tem trnjevem potu, pri tem svetem poslu bo z Vami dobri ženij našega naroda, bo z Vami misel, želje, desnica in kri vseh onih, ki polagajo z žulji in zalivajo s krvjo temlje edinstva in svobode celega našega naroda.

Vi se poslavljate od nas... Ne bomo se več ogrevali na bistrosti in toplini Vašega pogleda, ne bomo več čutili toplega stiska Vaše desnice, toda v najtežjih časih borbe, ki se je šele pričela, ki nas čaka, bomo čutili, da je Vaša duša in srce z nami, in imeli bomo v borbi dve srci: eno, da ljubimo in posvečujemo vse ono, kar je veliko in plemenito, drugo pa, da mrzimo vse, kar ste tudi Vi prezirali, in to je laž je krivica.

Edini in nerazdružljivi hočemo biti v ljubezni in mržnji.

Dajmo Vam na pot to ljubezen in to mržnjo, od Vas prosimo in sprejemamo to ljubav in mržnjo kot najlepši spomin in amanet.

Ljubezen do naroda in za njegovo svobodo, mržnja do laži in podlosti, nepomirljiva borba proti lažnjivcem in podležem bo ostala tudi nadalje močna in neodnehljiva gonilna sila in vez, ki bo vodila Vas pri bodočem delovanju. Vi odhajate, ali duh Vaš in Vaše srce ostaja med nami.

Lepa duša in plemenito srce onega, kateremu izročate, če le začasno, uradne dolžnosti, je nam najboljše jamstvo, da se bo nadaljevalo iskreno in sporazumno delovanje. Zavedajoč se pa odgovornosti, katero nosimo pred narodom in pred svojo zavestjo, hočemo slediti poti, po kateri smo dosedaj hodili, ker menimo, da je popolnoma ravna. Daleč je od nas celo sama misel, da bi se komu usiljevali, še manje pa grozili, toda tudi pri tej priliki povdarjamo, da bo **stopil v odprti borbi proti vsakemu, pa naj bi bil kdorkoli, kedor bi poskušal postaviti se proti izraženi volji celokupnega našega naroda,** posvečeni s krvjo naših najboljših sinov in trpljenjem naših zasužnjenih bratov, in to je, **da se osvobodi in zjedini celokupen naš narod in da postavi tako osvobojen in zjedinjen take temelje svoji bodoči skupni državi, na katerih mu bo zajamčen razvoj in napredek, tako, da bo enak drugim svobodnim in naprednim narodom.**

Vi, gospod poslanik, ste podali do danes neštevilne dokaze in neprecenljive žrtve, da smo v tem sklepu, v žrtvah in v načinu enotni in složni. Vsled tega sprejmite pri začasnem razstanku z nami našo iskreno zahvalo in Vaše dosedanje delovanje, istočasno pa tudi najtrdnejšo vero, da bo Vaše delovanje in borba tudi naša, a dal bog in dobra pamet celega našega naroda, da Vas skoro pozdravimo na onem mestu, ki Vam pripada po Vašem umu in srcu, in da bodete tudi Vi dobili v skupni naši in srečni domovini zadovoljstvo in nagradu za Vaše delovanje in žrtve, katere ste doprinesli za osvobojenje in zjedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev v eni narodni, demokratski državi — Jugoslaviji."

Govor Don Nika Grškoviča je bil burno pozdravljen, nakar je vstal poslanik Ljubomir Mihajlovič ter rekel:

"Gospdje in bratje!

Dovolite, mi, da smatram to le pozdrave dr. Biankinija, predsednika Jug. Nar Sveta, in Don Nika Grškoviča, ravnatelja Jug. Pisarne, za izraz čustev in mišljenja vseh vas, in prosim vas, da izpregovorim nekoliko besed vam vsem.

Zbrali smo se na tem prijateljskem sestanku, da se poslovite od mene, ker bom v kratkem zapustil Ameriko. Prosti vseh suhoparnih poslov in gledajoč na preteklost — ono preteklost, katero smo skupno preživali — z očmi čuta, ste morda pripisali veliko več zaslug mojemu sodelovanju pri našem skupnem delu, kakor pripada kar pa sem jaz občutil v teh vaših besedah in kar mi je v tem najdražje, to je vaša iskrenost. Iskrenost je prvi pogoj za vsako skupno delo. Ona morda ni vedno najbolj praktična pot, ali brez dvoma je edina, ki vodi do pravega vspeha, edina, na kateri se dospe do cilja. Na tej poti zahteva iskrenost do stikrat žrtev, navadno nedolžnih žrtev, da bi konečno našla one, ki morajo biti prave in edine žrtve. Ona pa je istočasno ona tolpa vez, katere ne more raztrgati nobeno neznanje in nobena grobost. Taka iskrenost je obstojala med menoj in med vami, in ako je bilo v dosedanjem našem delovanju kakih spehov, se je zahvaliti samo temu, da smo delovali pri tem poslu odkrito in prijateljski.

Kar pa je omogočilo to sporazumno delovanje, kar nas je vodilo v tej skupnosti, to je gospoda, naša enaka vera, naše enako in globoko prepričanje v vspeh tega dela. Odustali nismo od nikake akcije, bali se nismo nobene težkoče, hodili so ravno in povzdignjene glave s trdno vero, da delamo dobro in da bomo vspeli. Iz naše borbe so napravili vero, postavili v njo vso svojo dušo, in zato smo ljubili to borbo. Ne vemo, kaj nam bo prinesel v praktičnem oziru konec te svetovne vojne, kar pa vemo, je to, da verujemo v zmago naše stvari in da smo pripravljeni žrtvovati vse za njo. Brez take vere pa ni zmage. Vera, katero je imel naš rešenik, Krist, je stvorila krščanstvo, vera našega roda in vseh nas v naše osvobojenje in zjedinjenje bo stvorila to osvobojenje in zjedinjenje. S tako vero, se ne bojimo onih, ki je še niso sprejeli, bojmo pa se neiskrenih pristašev. Prvi niso nevarni za naš narod, ker jih bomo prepričali o pravičnosti naše stvari in jih pritegnili k nam, oni drugi pa so sovražniki naše naloge in napram njim je treba biti nepomirljiv.

S tako vero se danes razstajamo. Toda ne. S tako vero odhajam jaz, ona nas bo tudi nadalje vezala in z njo se hočemo sestati v naši osvobojeni in zjedinjeni domovini."

Za poslanikom je spregovoril upravitelj srpskega poslanstva g. Jefrem Simič, ki se je zahvalil za pozdrav in priznanje, katero mu je izrekel Don Niko Grskovič, in zagotavljal Jug. Nar Svetu, da bo toliko časa, dokler mu bo odrejeno, voditi posle poslanstva, deloval radostno in po patriotski dolžnosti, katero čuti, skladno in harmonično z Jug. Nar. Svetom pri čemur bo posnemal g. svetli primer g. Ljubomira Mihajloviča. Tudi on je prepričan, da mora samo sporazumno delovanje zagarantirati vspeh velike naše ideje, kateri je brezpogojno dolžan vsak Slovenec, Srb in Hrvat žrtvovati vse svoje misli, vsa svoja čustva in vse svoje delovanje.

Dr. Bogumil Vošnjak, član Jug. Odbora v Londonu, se je v kratkem in zanosnem govoru izrazil, da je delovanje Ljubomira Mihajloviča podobno onemu ratarja, ki je s svojim plugom potegnil na neizoranem polju globodo brazdo. Te brazde ne more tu v Ameriki nihče več izbrisati. Smer jugoslovanske politike poslanika Mihajloviča se povsem strinja z velikimi glavnimi osnovami ameriške demokratske politike, ki ia svoj največji izraz v načelu samoodločevanja. Tudi za Slovence je bil on "njih ljubi poslanik" ter so ga oni smatrali za pravega ljudskega zastopnika. Še leta 1915. se je morda zdelo, da igra Jug. Odbor "va banque", toda danes se more reči, da je velika igra na življenje in na smrt našega naroda že dobljena in da je ni več mogoče izgubiti. To ni samo posledica vojnih dogodkov, temveč tudi močnih jugoslovanskih zastavonoš, kakoršen je eden prvih Ljubomir Mihajlovič.

Govorili so še predsednik Hrvatske Narodne Zajednice g. Josip Morohnič, srbski konzul v Kanadiji, kapitan Seferovič in šef Jugoslovanskega Časnikarskega Urada g. Sergjan Tucič, ki so vsi s toplimi besedami povdarjali vrline in zasluge Ljubomira Mihajloviča.

Tekom večera so prišle naslednje brzojavke:

"Jugoslov. Nar. Svetu, Washington.

Kot predsednik Srbske Narodne Odbrane želim izraziti g. Mihajloviču prisrčno zahvalo za tople simpatije, katere je vedno kazal napram Srbski Narodni Odbrani in napram vsem našim narodnim organizacijam, katerim je pomagal, kadarkoli se mu je nudila prilika za to. Drago mi je, da je njegovo ime nerazdruženo zvezano z mnogimi koristnimi čini Srpske Narodne Odbrane, in prepričan sem, da govorim v imenu cele naše organizacije, ako ga naprosim, da nam tudi nadalje pomaga in da nas ohrani v spominu tudi v bodoče.

Miloš Trivunac."

* * *

"Poslanik Ljubomir Mihajlovič,
Srbsko poslaništvo, Washington.

Z globoko žalostjo slišim, da zapušča svoje mesto. Zahvaljujemo se Vam iz dna srca za velika dela, katera ste storili v Zdr. državah za osvoboditev Jugoslovanov. Vsa slovenska srca z Zdr. državah Vas spremljajo pri Vašem odhodu. Prosimo Vas, ohranite Vaše srce v nami, dokler ne bo zlomljen jarem, dokler ne bo sovražnik pregnan in dokler ne zagotovljena in osnovana Jugoslavija. Trikratni "Živijo" našemu dobročinitelju Mihajloviču.

Rev. Kazimir Zakrajšek,
Za "Illirijo", štev. 23. S. N. Z."

* * *

"Poslanik Mihajlovič, Washington.

Obžalujoč, da ne morem prisostvovati poslovilnem sestanku, Vas prosim, gospod poslanik, da blagovolite sprejeti izraz mojega najglobokejšega spoštovanja in priznanja za Vaša dela in žrtve, ki se merijo z višino žrtev srbskega in jugoslovanskega vojaka.

Rev. Jovan R. Krajnovič.

Zdravilno milo.

Čitajte kar nam je Mr. Paul Slovak, Box 3, Newport, Mich, pisal z dne 21. oktobra 1917: "Imelis mo 14 dni starega otroka, ki je bil jako bolan. Naročil sem Severovo Zdravilno Kožno Milo (Severa's Medicated Skin Soap) in žena je začela dete kopati vsak večer predno je šlo spat. Danes je otrok poolnoma zdrav, in prost spuščajev." Severovo Zdravilno Kožno Milo se naj rabi vsak dan v vsaki družini. Posebno otrokom isto veliko koristi pri kopanji, dekletom in ženam pri umivanju in lepšanja obraza, a možem pri britju. Cena 25 centov kolaček. Naprdaj v seh lekarnah. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. Adv.

Naša velika in moderno urejena tiskarna

zdeluje najhitreje in najličneje VSE VRSTE TISKOVINE ZA

slavna društva,
cerkve in šole,
trgovce in obrtnike,
ter zasebnike.

Prestavljamo iz slovenskega in drugih jezikov v angleškega in obratno.

Predno naročite tiskovine, kakor: Pismeni papir, kuverte, vizitke, nakaznice pobotnic, pravila in poročila, ali tiskovine za prirejanje veselic in razne druge take stvari. Pišite nam za cene, da si prihranite denar.

Amerikanski Slovenec

Prva slovenska unijska tiskarna v Ameriki.

V lastnem domu---1006 N. Chicago St., Joliet, Ill

Pod svobodnim solncem

Povest davnih dedov

SPISAL F. S. FINŽGAR

(Dalje.)

V rano jutro so se zbrali vojniki okrog Iztoka. Dasi so pogrešali mnogo tovarišev, bili so vendar veseli in so čutili zadosti moči, da zgrabijo in razsujejo Toper. Spletli so takoj lestvice, nasekali debel in naskočili ozidje na vzhodni strani. Toda Toper ni bil nepripravljen. Meščanska legija je jasno spoznala, da si mora pomagati sama. Zapahnili so skrbno vrata in se postavili na ozidje.

Ko e prihrumela prva četa Slovenov in začela plezati na ozidje, se je vlila reka zavrelega olja na gole barbare, curki goreče smole so jih obrizgnili, da so se cele gruče tuleč in rigajoč od bolečin zakotalile pod ozidje.

"Nazaj!" je kriknil Iztok.

Vse je bežalo od zidu, dočim so si najbolj opečeni v blaznih bolečinah suvali nože v prsi in si sami zadajali smrt.

Svaruniču je bilo jasno, da na ta način ne sme napadati mesta. Žal mu je bilo vojnikov. Zato je poslal takoj v gozde tesačev, da so podirali drevesa. Iz hlodov je postavil neka j stolpov nasproti mestnemu zidovju na vzhodni strani. Hkrati je dal graditi dve premikajoči se strehi — v podobi bizantske želve. Ko je bilo v treh dneh delo dovršeno, je razpostavil po stolpih najboljše lokostrelce, ki so začeli s silnimi loki sipati toliko strelic na stolpe in ozidje, da so slabo oboroženi meščani bežali in se skrivali pred smrtnonosno ploho. Zaeno so pririnili na valjih "želve" do vrat in naslonili strehi k zidu. S stolpov so branilci valili nanje debelo kamenje, vlivali krope — toda streha je bila tesana iz debelih brun — in se ni udrla pod težo kamenov. Tudi so strelice pregnale branitelje z ozidja — in sekire pod želvami so začele stresati in dolbsti težka, okovana vrata. Vso noč so delali, vso noč kopali in sekali. — V jutru je zazevala rana, vrata so odnehala, tečaji so se podali, zapahi odleteli — vojska je dobila vhod v trdnjavo. Iztok se je umaknil, tolpa je urdla skozi zid in zaeno plezala po lestvah od vseh straneh v mesto. Branitelji so obupali in se poskrili po hišah. Sloveni so divjali in do noči pomorili vse, razdejali, kar so dosegli, in na večer v pretoriju zapalili velike ognje ter darovali Perunu.

To noč so Sloveni prvič slavili bojno slavje na obali Egejskega morja — prvič so poslušali šepetanje valov — in v jutro jim je vzšlo solnce tako zmagovito in veselo, kakor njih dedom še nikoli preje.

Beuginci iz Topera so pripluli v Solun in z grozo govorili o barbarih, ki imajo urejeno vojsko, silno in številno, da prehodijo lahko z njo Helado. Stanovalci so se razburili, posadka je razposlala oglednike, ugledni meščani so zakopavali dragocenosti v kleti in zapuščali mesto.

Zaskrbelo edino samega ni v celem mestu — in ta je bil Epafrodit. "Usoda vrši svoje delo," je pregovarjal zavit v filozofsko kapuco. "Prišla je ura! Dopolnjena je mera Bizanca!" In še enega je vzradostila ta povest: Radovana — godca, ki je rasnično prišel v Solun in se preobjedal ob Epafroditovem bogastvu. Zahrepenel je naenkrat po zmagoslavnem hrupu, po raju devojk, po slovenski pesmi, ki je molčala v Solunu. Zato je oprtal plun ko in se napotil v Toper. Vedel je, da nosi seboj novo, veselo skrivnost za Iztoka — in Rada. Gnala ga je sla po časti, in hodil je spočit kakor mladec.

Pojavil se je nenadoma drugi dan po zmagi med Sloveni. Plunka je zapela pesem zaorila, narod je vzkipel in ga pozdravljal. Radovan je pa ponosno šel pred Iztoka, dvignil roko in izpregovoril z globoko slovesnostjo:

"Izpol nil sem prisego, Iztoče! Našel sem jo! — Ljubinica živi in te pozdravlja — in tudi tebe, Rado, dasi bi morala biti moja, ker sem jo otel, ne ti, mladec."

Radu se je ožarilo mračno lice, v oči so mu stopile solze; razkrilil je roke in se zgrudil k nogam Radovanu, mu objel kolęni in se razplakal od veslja.

ŠTIRIINDVAJSETO POGLAVJE.

Kakor drhtavica radosti je prešinilo vojsko, ko je zvedela povest, da Ljubinica živi. Zakaj velik je bil njen sloves v Slovenih in velik pri Antih. Iztok je takoj odposlal petorico najhitrejših jezdecev na sever v gradišče, da vzradoste očeta Svaruna, ki je v polmračnem umu trpel silneje vsled edinice nego za deveterimi sinovi.

Radovan je užival čast in slavo, kakor mu ni bila dodeljena še nikoli.

Vse devojke so palile kresove božice Vesni in Devani ter vodile vesele raje. Iztok je velel narodu pokoj. Truma so sedele dolge ure na obali in strmeč zrle v nedogledno daljo po vzvalovljeni morski gladini, katere še niso nikdar videle njihove oči.

Velmožje so poležkovali ob jagnjetih, si natakali vina iz rimskih vrčev, zaplenjenih v Toperu, in se radovali brezskrbno kakor na lastni zemlji.

Rado se je izpremenil, kakor se izpremeni groze polna noč ob solnčnem vzhodu. Odkar je Tunjuš otel Ljubinico, je njegovo lice okamenelo. V mlado čelo so se zajedli mračni razori, krog stisnjenih ustnic so se zarezale globoke črte, so se poglobile pod sršeče obrvi, odkoder so goreli samo plameni jada, gneva in osvete. Celo Tunjuševa srmt mu ni za troho ujasnila obličja. In ko je vodil svojo četo na pohod, je divjal tako strašno, da so se tresli pred njim vojniki Sloveni in ga niso upali ugovarjati, kadar je po boju ležal mračen in zamišljen sam ob svojem ognju.

In sedaj je na to od bridkosti postarano mlado lice — planila zarja. Kakor otrok se je smejal, kakor jagnje hitel za godcem in ga prosil:

"Očka, govori, pripoveduj, kako si jo našel, kje biva, ali je zdrava? Jeli hrepeni po svojem Radu? Govori, če ne..."

Godec ni bil radodaren s povestjo. Zavedal se je, da je njegova slava dosegla vrhunec — in udobno mu je bilo vrhu te slavne gore Zato se je obotavljal.

"Govori, pripoveduj! Kakor otrok v babico siliš vame. Povedal sem, da sem izpolnil prisego. Dovolj! Če ti ni všeč, hodi za njo in jo poišči, kakor jo je iskal Radovan in se na tem potu postaral od truda. Kdor hodi, se izhodi!"

Rado je otročje žalosten pomolčal in se tiho jezil, ko je godec vpraševal vojnike o pohodu, o plenu, o mrličih in o junaških činih.

"Očka, pij! Dobro in slakdo je vince! Poglej, prinesel sem poln vrč!"

Rado je skušal godca razvedriti s pijačo, da bi se mu razvezal jezik.

Godec se ni branil čaše. Ko je pa izpil, je namrgolel lice, izpljunil daleč od sebe in rekel:

"Dobro in sladko je vince! Toda praviš ti. Jaz pa pravim, da sita vrana gladni še ni nikoli verovala. Pri Epafroditu v Solunu sem si s takim vinom nore umival. Pri bogovih, ne lažem!"

Velmožje so se začudili.

"Ne lažem, pravim!" je ponovil Radovan in pljunil drugič.

"Pa kljub Epafroditovemu vinu ne bodi ohol in povej, kje je sestra in kako si jo našel!"

Za godčevim hrbtom se je oglasil Iztok. Velmožje so se odmaknili in ga povabili k ognju vsi z velikim spoštovanjem. Zakaj odkar je narod pomnil, ni doživel tako slavnega pohoda, kakor pod Iztokovim poveljem. Celo Radovan je občutil nekaj, ki je sijalo iz Iztokovih oči kakor povelje.

Vendar mu ni prizanesel z besedo.

"Iztoče, ne pravi, da sem ohol, da ti ne rečem, da si ničemurnik ti, če tako govoriš z mano. Le nosite se mladci! Po pravici vam rečem, da le stari voli potegnejo iz drage, če še niso pozabil, Iztoče. Ne bi bil ti izmaknil glave iz precepa, da ga ni razmaknil Radovan!"

"Očka, ne oponašaj! Slavo žanješ, čemu se ježiš na sétev! Povej naglo o Ljubinici in govori o Ireni! Nismo v gradišču — čas je drag in nevaren!"

Iztokov pogled je tako odločno veleval, da je godec molče izplaknil polno čašo, pozabil izpljuniti in pričel.

"Ko sem prinesel pismo od Epafrodita do tebe, tedaj sem tudi že vedel za Ljubinico."

Radovan je lagal. Tedaj je bil prepričan, da so jo pogoltnili volcje.

"Vedel? In mi nisi povedal?"

Rado je vzkipel.

"Oven! Nisem ti povedal, ker sem modrejši od tistega, ki reče prijatelju: Pridi nocoj, mastne polhe boš večerjal z mano, polhi so pa še v lozi na bukvah — in zvečer prinese prazne samostreline — in je s prijateljem osmojeno repo. Modrejši sem od tistega. Numida namreč je pobral Ljubinico sredi ceste, napol živo, napol mrtvo, nebogljeno sirotko, in jo dejal na voz. In tisto noč so prigrmeli begunci — Numida v beg — jaz pa s pismom do tebe, Iztok. Ali naj bi bil tedaj Ljubinico pobral v torbo, kakor jarebico? Ne prenašajo se devojke v torbah! — Oven!"

Radovan je segel po čaši in izpil vnovič.

"Numida torej," je kakor vzdihnil Iztok. "Nagradim ga! Da se je je usmilil?"

"Numida je dober človek, in dekle ni, da bi kdo hodil mimo nje, če se ti nastavi sredi pota."

"To bi mi bil vendar razodel, Zakaj si molčal!"

"Molči ti sedaj — ali obmolknem jaz! Razodeval bi tibil, seveda! Kaj ko bi bili potoma Numido zajeli tolovaji, ga pobili in Ljubinico ugrabili. Kaj pa jaz potlej, ha? In ti?"

"Ljubinica je pri Ireni — pri Epafroditu! O bogovi!"

Iztok je od radosti vzkliknil in se dvignil na kolena ob ognju.

"Po njo!" je kriknil Rado in šinil kvišku.

"Na Salun!" so zakričali velmožje in tipali po mečih.

"Mir bratje!" je zaukazal Iztok in vstal.

"Torej v Solunu je, pri Ireni, pri Epafroditu "

"Da, tam so jo spravil na varno. Sedaj delajta sama. Prisego sem izpolnil."

"Ali ve Irena, kdo je, čegava je?"

'Ve ona in ve Epafrodit — in ljubijo se in grlijo kakor golobci!"

'Nad Solun! Zatrobite v bojni svet! Takoj naj se odloči!"

Rogovi so zadoneli, vojska se je vznemirila in hrumela k zboru velmož.

Starosta Bojan se je povzpel na skalo in izpregovoril z gromkim glasom, da so letala slova preko množice.

'Starejšine, valmožje, hrabri borci — bratje! Rogovi so vas pozvali. Prišli ste, da zborujemo. Vprašam vas, kdo ne čisla slavnega staroste Svaruna?"

"Slava Svarunu! Starosta je velik!"

"Vprašam vas, kdo je dal več sinov Morani, več vrlih borcev, nego on, ko smo se bili za svobodo zoper Hilbudija?"

"Nihče! Devet jih je padlo! Slava sinovom! Slava očetu!"

"Vprašam vas, kdo je rodil sina, ki je premagal črt med Anti in Sloveni? Kdo je rodil junaka, ki nas je vodil od zmage do zmage — in nas še povede? Vprašam vas, kdo?"

Narod je za hipec pomolčal — da se je odzval tem silneje. Zadoneli so vriski, devojke so dvignile roke, množica je zatopotala z nogami, tolkla z orožjem in brez nehanja je vihralo pod nebo:

"Slava Iztoku! Slava — slava — slava — vojevodu!"

Bojan je sctegnil roke in pomirjal vojsko. Začel je vnovič.

"Vprašam vs, ali poznate bolest Svarunovo, ki ga ujeda kakor zmija, ker mu je ugrabljena edina, od vseh čislana!?"

Vojska je nategnila v žalosten, grenkosti poln vzdih.

'Vprašam vas, kaj je naša dolžnost, ko smo zvedeli, kje biva ugrabljena Ljubinica?"

"Po njo! Za njo!" je grmela vojska.

"Vprašam vas, ali tedaj tudi po njo, če je za ozidjem — če biva v Solunu?"

'Nod Solun! Smrt — smrt Bizancu! Perun je z nami!"

Vojska je pobesnela, velmožje so dvignili meče, hrup je glušil kipenje morja in valov. Rado je ihtel veselja, objemal mladce in ponavljal: Nad Solun, nad Solun!"

Molčala sta edino dva — največja junaka, Iztok in Jarožir.

Brazgotina na obrazu starega vojaka je čisto posinela, z ustnic mu je odbežala rdečica. Srepo je gledal na Iztoka in z ostrim pogledom iskal misli za temnim čelo vojevode, katereu je žedela težka skrb na obrvih. Jarožir je videl, da čaka Iztok trenotka, ko se umiri ljuto valovje. Tedaj izpregoviri modrost in pove vojski — pijani zmagi — da si razbije glave in polomi tilnike ob močnem Solunu.

Ko so se uirjali kriki, ko so samo še od daljnjhi dalj, od zbora tolpe in pastirjev, donela jeka — kakor odmev, se je dvignil Iztok na skalo, koder je stal starosta Bojan. Previdno je izpregovoril:

"Bratje Sloveni, bratje Anti! Perun nas je radosten, Sojenice se vesele, ker so stale ob rojstvu takih junakov, in bogovi so z nam,i ker smo osvetili tudi njih oskrunjeno srce, ko smo kruto gonili krščenike. In sedaj — Solun!" — — —

V tistem ihpu je zavrelo med množico. Vsa vojska se je okrenila .— 'Od vzhoda je gnal med vrste v divejm diru s potom, peno je prahom posutega konja — poslanec. Iz hropečih prs so mu kipele s sklanim, hripavim glasom besede poslanstva:

"Vojska — Bizanc — konjenica nad nas!"

Sredi velmož je obstal na smrt zmučeni hunski konj. Noge je razpostavil na široko, stresal se in vtripal po vseh mišicah, mladec se je popel na sedlu kvišku, lovil v zmučenih prsih sape in izpovedal na glas:

'Po Solunski cesti od Bizanca jezdi vajska — nad nas. Načeljuje ji veljki vojvoda iz carske straže — Azbad."

Po teh besedah se je mladec sesedel, omahnil in padel na roke vojnikom, ki so priskočili in ga prestregli.

Narod je prevzela osuplost. Vsi velmožje, vojniki in sami starejšine so obmolknili in gledali na Iztoka.

Ko je vojvoda začul ime Azbadovo, ga je hipoma pretreslo, kakor skrb. Prepričan je bil, da magister equitum ne jezdi iz Bizanca prazen in slaboten. Toda strah je takisto hipoma preminul. V srcu je zaslišal kakor glas usode, kakor povelje.

'Ni ti dodeljeno, Iztoče, da bi pil sladkost z njenih ustnic, preden ne dovršiš dela. Ne nagne se ti cvet prej na prsi, dokler ne izgovoriš: Dokančano, tudi ti, Irena, tudi tvoje trpljenje je maščevano!"

Ob tej misli, da gre sedaj v boj za njo — samo za njo, mu je zažarelo obličje. Velmože je oblil ta plamen z radostja, skrb je ginila — z lica vojevode je sevala nada. Nihče ni zboroval, nih če se posvetoval.

'Velevaj, Iztoče! Vojevoda si!"

Tako je izpregovoril starosta Bojan, zbor je pritrdil:

'Velevaj! Za teboj gremo vsi!"

(Dalje prih.)

Pri prehladih

vdrgnite vrat in prsa, kakor tudi stopala s Dr. Richter-jevem

PAIN-EXPELLER

Učinkuje takoj olajšljivo in prijetno.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra.

35c. in 65c. v lekarnah in naravnost od

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

MALI OGLASI.

NAPRODAJ 1 VELIKA IN ENA mala fireproof safe. Prodam prav poceni takoj. Chicago Telephone 3654W ali pišite na F. E. Fitzgerald, 112 Madeline St., Joliet, Ill. U. F. N.

NA PRODAJ LEPA MOLZNA KRAVA — poceni na 1202 Clement St., telefon 3968 M. Joliet 3t-80

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskeg papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras

Chi. Phone 376 N. W. 927.

120 Jefferson St. JOLIET, ILL

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2678, N. W. Phone 1113.

VI LAHKO PRISTOPITE

v naše veliko društvo, istotako vaša vsa nad 16 let stara družina ne glede če bivate v Jolietu ali kje drugje. Ako hoče pristopiti, oglasite se, ali pišite tajniku. Pismu je priložiti $1.00, ki se potem vračuna k vplačilu, ko ste sprejet. Če niste sprejeti se vam denar vrne.
Na sejo ne rabite priti. K zdravniku greste v svojem mestu.

DOLŽNI STE

zaradi svoje žene in otrok, da se bolj zavarujete za slučaj bolezni ali smrti, da ne bodo žena in otroci trpeli pomanjkanje radi vaše nemarnosti, zato zdaj dokler ste še zdrav pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu

Društvo Sv. Družine

(The Holy Family Society)

štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1918.

Predsednik.....George Stonich
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar.....John Barbich.
Blagajnik.....Anton Nemanich st.
Bolniški načelnik.....Nick Jurjevich.
Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:
John N. Pasdertz, Joseph Težak, John Štublar.

To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore $1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za $500.00 ali za $250.00 pri D. S. D. za malo mesečnino. Tudi člani-vojaki so deležni v bolezni cele podpore in cele smrtnine.

To društvo ima že nad $3,000.00 v bolniški blagajni in je do zdaj že izplačalo skupaj 4606.00 dolarjev bolniške podpore članom(icam). Kdor plača takoj ob pristopu $3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se oglasi pri tajniku ali katerem drugem odborniku.

Slovenske Gospodinje

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše

meso, grocerije

IN KRANJSKE KLOBASE

istotako vse vrste drugo sveže in prekajeno meso ter vse druge predmete, ki spadajo v področje mesarske in grocerijske obrti.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917.

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

College of Saint Thomas

SAINT PAUL, MINNESOTA

Under the Control and Direction of Archbishop Ireland

Collegiate, Academic, Commercial and Preparatory Courses

A COLLEGE COMBINING FINEST CATHOLIC TRAINING WITH MILITARY DISCIPLINE

Designated by War Department as "Honor School" —A distinction reserved to ten best Military Schools in the United States

Splendid Buildings, Grounds, Library and Equipment

Junior and Senior Divisions of the Reserve Officers' Training Corps.

Eight hundred and forty-two students registered last year.

For catalog address

Very Rev. H. Moynihan, D. D. Pres.

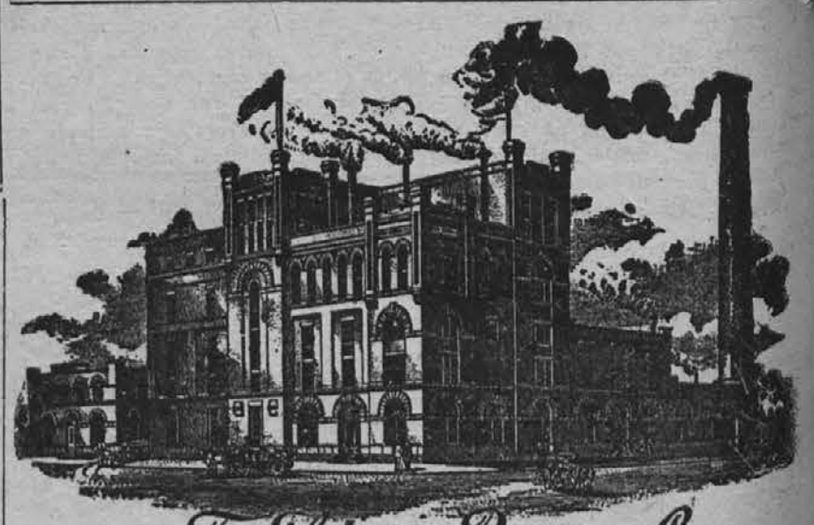

Fred Lehring Brewing Co

JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts. Both Phones: 26. JOLIET, ILLINOIS.

Naročite zaboj steklenic novega piva,

ki se imenuje

Eagle Brew

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

OBA TELEFONA 405

South Bluff Street JOLIET, ILLINOIS